

สภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ¹

State and Problems of School Administration of Welfare Schools in Northeastern Region under the Office of Special Education

สัญญา แสนทวีสุข / Sanya Santaveesuk

รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาสังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 10 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 552 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า
 - 2.1 ผู้บริหารและข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 2.2 ผู้บริหารและข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน
3. ผลการสังเคราะห์ข้อมูลปัญหาการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า
 - 3.1 ด้านบริหารงานวิชาการ มีปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนการสอน
 - 3.2 ด้านบริหารงานงบประมาณ มีปัญหาในการบริหารการเงิน การบัญชีและการพัสดุ
 - 3.3 ด้านบริหารงานงานบุคคล มีปัญหาในการวางแผนอัตรากำลัง
 - 3.4 ด้านบริหารงานทั่วไป มีปัญหาการจัดทำสำมะโนผู้เรียนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดงบประมาณสนับสนุนออกเยี่ยมบ้านนักเรียน

คำสำคัญ : สภาพและปัญหาการบริหารงาน, โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

¹ บทความนี้เรียบเรียงมาจากส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ”, ปริญญศุภศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate and compare the state and problems of school administration of welfare schools in Northeastern region under the Office of Special Education in 4 aspects; academic administration, budget administration, personnel administration and general administration.

There were total of 552 educational personnel from 10 welfare schools in Northeastern region under the Office of Special Education, selected by means of multi-stage sampling, were used as sample for this study. The research instrument used in the data collection was a 5-point rating scale questionnaire with overall reliability coefficient at 0.95. Statistics including percentage, mean, standard deviation and sample t-test were employed for data analysis.

The research findings were as follows:

1. The opinions of the school administrators and the teachers concerning state of school administration of the welfare schools in northeastern region under the Office of Special Education in overall and in each aspect were found to be at a high level.

2. The comparison of the opinions of the school administrators and the teachers concerning state of school administration of welfare schools in northeastern region under the Office of Special Education showed the following.

2.1 The opinions of the school administrators and the teachers concerning state of school administration of welfare schools in northeastern region under the Office of Special Education in overall were different with statistically significant level of .05.

2.2 The opinions of the school administrators and the teachers with different genders, ages and education levels, concerning the state of school administration of welfare schools in northeastern region under the Office of Special Education in overall were not different at a significant difference.

3. The results of data analysis of problems of school administration of welfare schools in northeastern region revealed the following.

3.1 In the academic administration, there were problems of curriculum development and learning and teaching process.

3.2 In the budget administration, there were problems of finance administration, accounting and procurement.

3.3 In the personnel administration, there was a problem of personnel planning.

3.4 In general administration, there were problems of census for students' Student Help, program and budget for visiting the student's homes.

บทนำ

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง สำหรับการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนา ทั้ง ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการบริหาร หากปราศจากแนวทาง การพัฒนาการศึกษา และพัฒนากำลังคนที่มีประสิทธิภาพแล้ว การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมสาขาต่างๆ ย่อมประสบความสำเร็จได้ยาก คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญอันดับแรกๆ เพราะการให้การศึกษา เป็นการพัฒนามนุษย์ให้มีทรัพยากรที่มีคุณค่า เพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ประเทศไทยได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนาประเทศจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงจากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยอัญเชิญปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 และ ฉบับที่ 10 โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะ สร้างและพัฒนาคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

โดยมีสาระที่สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายของการศึกษา ให้คนเป็นคนดี สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม นั่นคือ มีความรู้คู่คุณธรรม (พนม พงษ์ไพบูลย์ 2543 : 1-2) ด้วยเหตุผลดังกล่าว การศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง ในการพัฒนาประเทศเพราะการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการบริหาร หากปราศจากแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาและพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพแล้ว การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมสาขาต่าง ๆ ย่อมประสบความสำเร็จได้ยาก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) มาตรา 10 วรรคแรก กำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและประโยชน์ให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้โดยทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” แต่การจัดการศึกษาจะให้ทั่วถึงและมีคุณภาพนั้นต้องมีรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลายเพราะการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้แต่ละบุคคลเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากกระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ที่ทรงตรัสไว้ว่า ประเทศชาติของเราจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมในวันนี้จะเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของชาติในวันหน้า (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช 2539 : 37) ดังนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถและพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและการพัฒนาการศึกษาเยาวชนของชาติ โดยทรงมีพระราชประสงค์ที่จะกระจายการจัดการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นทุรกันดารห่างไกล ตลอดจนผู้เสียเปรียบและขาดโอกาสทั้งหลาย ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนทัดเทียมกันในทุกท้องถิ่น ด้วยทุกพระองค์ทรงมั่นพระหฤทัยว่าการศึกษาระดับนี้จะมีส่วนส่งเสริมให้เยาวชนของชาติมีพื้นฐานความรู้ ทักษะและคุณภาพที่พึงประสงค์ จนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขทั้งในสังคมปัจจุบันและอนาคตได้อย่างแท้จริง จึงทรงมีพระราชดำริจะส่งเสริมการศึกษา

โดยได้พระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์ และพระราชทานทรัพย์สินจากผู้มีจิตศรัทธาร่วมทูลเกล้าฯ ถวาย โดยเสด็จพระราชกุศล ให้แก่กรมสามัญศึกษาเพื่อดำเนินการจัดตั้งต่อสร้างโรงเรียน ทั้งยังพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หน่วยงานส่วนพระองค์ หน่วยงานราชการต่าง ๆ เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณต่อเยาวชนของชาติอย่างหาที่สุดมิได้

การจัดการศึกษาสงเคราะห์เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสรูปแบบหนึ่งที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดบริการทางการศึกษาในระบบ มีการพัฒนากระบวนการทำงานมาเป็นเวลานาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาประเภทโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ราชประชานุเคราะห์ ได้ดำเนินการครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2496 จนถึงปัจจุบันมีสถานศึกษาทั้งหมด 45 แห่งทั่วประเทศ และได้จัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษาทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป เพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในด้านสุขภาพอนามัย ด้านอาชีพ ด้านความรู้ทั่วไป ด้านคุณธรรม ศีลธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและไม่เป็นปัญหาต่อสังคมและประเทศชาติในอนาคต

จากที่กล่าวมานักเรียนที่ด้อยโอกาสต้องอาศัยอยู่ในโรงเรียน จึงมีการจัดการศึกษาแบบโรงเรียนอยู่ประจำ และเป็นโอกาสอันดีที่ครูจะได้ใช้ช่วงเวลาร่วมกับเด็กนักเรียนได้ยาวนานขึ้นเพื่อปลูกฝังคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เด็กนักเรียน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้ความสามารถให้มากที่สุด โดยการบริหารจัดการที่เป็นระบบมีความต่อเนื่องและทั่วถึงเพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพเพื่อส่งเสริมทักษะการดำเนินชีวิต แต่เนื่องจากโรงเรียนประจำแต่ละแห่ง มีความแตกต่างกันในหลายองค์ประกอบ เช่น จำนวนนักเรียนประจำ จำนวนบุคลากร ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ และวัสดุครุภัณฑ์ที่แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องบริหารจัดการภายใต้ข้อจำกัดที่มี เช่น จำนวนของนักเรียน งบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีมาบริหารงานเพื่อให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ในเรื่องการดูแลคุณภาพชีวิตของเด็กทุกคน และมีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ อาหารต้องมีคุณภาพ ที่นอนต้องเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก รวมถึงความปลอดภัยในชีวิต โดยเฉพาะภัยที่เกิดจากตัวเด็กด้วยตนเอง เช่น รุนพี่เลี้ยงโทษรุ่มน้อง การล่อลวงละเมิดทางเพศ การทะเลาะวิวาท ครูในโรงเรียนประจำทุกคนจะต้องช่วยกันดูแลนักเรียนของตนเอง ดังนั้น งานโรงเรียนประจำจึงถือเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกเหนือจากงานการจัดการเรียนการสอนทางด้านวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หากกระบวนการดูแลนักเรียนประจำล้มเหลว ก็จะทำให้การดำเนินงานในส่วนอื่น ๆ ล้มเหลวไปด้วย โรงเรียนจะต้องวางแผน กำหนดขอบเขต และสัดส่วนในการทำงานให้ชัดเจน เนื่องจากการดูแลนักเรียนประจำในโรงเรียนครอบคลุมงานต่าง ๆ หลายด้าน ได้แก่ งานปกครอง งานเรือนนอน งานอนามัย งานโภชนาการ งานแนะแนว และงานบริการ การดูแลนักเรียนประจำเป็นหน้าที่ของครูทุกคน จึงถือเป็นภาระหนักของการทำงานของครูอาจารย์ทุกคน

ในการปฏิบัติหน้าที่ครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนั้น ครูทุกคนต้องปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากงานสอน เพราะต้องทำหน้าที่ครูหอนอน ครูเวรประจำวัน และครูผู้สอนไปพร้อม ๆ กัน ผู้วิจัยในฐานะครูที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการ มีหน้าที่ตรวจเวรประจำวัน และตรวจครูหอนอน ได้อ่านสมุดบันทึกประจำวันครูหอนอน สมุดบันทึกประจำวันครูเวร สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน ประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาการดูแลนักเรียนประจำวันกับครูในโรงเรียน ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาภารกิจของครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงจำเป็นต้องพัฒนาการดำเนินงานดูแลนักเรียนประจำวัน ให้ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหา

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จึงมีความสนใจที่จะศึกษา ค้นคว้า เพื่อต้องการทราบสภาพ การบริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อนำผล การศึกษาไปเป็นข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ช่วยให้ทราบถึงสภาพ และปัญหาการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้อย่าง ถูกต้องตรงประเด็น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียง เหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาในโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2558 แยกเป็น ผู้บริหารจำนวน 50 คน ครูผู้สอนจำนวน 502 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 552 คน จากสถานศึกษา 10 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2558 ประกอบ ไปด้วย บุคลากร 250 คน จากสถานศึกษา 10 แห่ง การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด 2538 : 187) โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แยกเป็นผู้บริหารจำนวน 30 คน ครูผู้สอนจำนวน 220 คน รวม 250 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รวม 4 งาน (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 32) ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ของ Likert ชนิด 5 ตัวเลือก

โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยทำการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและข้าราชการครูต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า

2.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการสังเคราะห์ข้อมูลปัญหาการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

3.1 ด้านบริหารงานวิชาการ มีปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนการสอน

3.2 ด้านบริหารงานงบประมาณ มีปัญหาในการบริหารการเงิน การบัญชี และการพัสดุ

3.3 ด้านบริหารงานงานบุคคล มีปัญหาในการวางแผนอัตรากำลัง

3.4 ด้านบริหารงานทั่วไป มีปัญหาการจัดทำสำมะโนผู้เรียนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดงบประมาณสนับสนุนออกเยี่ยมบ้านนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยทำการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียน มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงาน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการบริหารงานโรงเรียนในปัจจุบันใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย มีเอกภาพเชิงนโยบายหลากหลายปฏิบัติ บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สถานศึกษามีการปรับตัว มีการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผนงานในการจัดบริหารองค์กร สอดคล้องกับ เดชณรงค์ รามัญ (2550 : ง-จ) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร ผลการศึกษา ค้นคว้าพบว่า 1) สภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร ทั้งโดยรวมและทุกรายด้าน

อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพ และปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามสังกัด พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานในทุกด้าน พบว่า แนวทางการพัฒนาอันดับแรก คือ ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานอย่างสม่ำเสมอ อันดับสองคือ วางแผนงานให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และอันดับสามคือ ประสานแผนงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ธีรพันธ์ กันยะลา (2553 : ง) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) สภาพการบริหารงานโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหาร หนองน ด้านงานสุขภาพอนามัยนักเรียน และด้านงานอาคารสถานที่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและเมื่อจำแนกรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

2.1 ด้านบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนการสอน เนื่องจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ด้อยโอกาส การจัดทำหลักสูตรจะต้องมีค่านึงถึงผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นระบบและมีแนวทางในการทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ ไกวัลสกูล (2550 : ง-จ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 12 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์ จำแนกตามเขตพื้นที่ตั้งและขนาดโรงเรียน และศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตตรวจราชการที่ 12 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีปัญหาการจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตตรวจราชการที่ 12 และแนวทางพัฒนาการจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียน จึงควรจัดระบบข้อมูลสารสนเทศได้มาตรฐานพัฒนาที่มงานวางแผนให้มีความรู้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ตลอดจนการกำหนดทิศทางสถานศึกษา ควรให้ความรู้กับคณะวางแผนในการกำหนด วิสัยทัศน์ การหาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์กับพันธกิจและการกำหนดดัชนีวัดความสำเร็จของเป้าประสงค์และผลผลิตหลัก

2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนในการบริหารการเงิน การบัญชี และการพัสดุ เนื่องจากผู้บริหารและครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการบริหารงบประมาณว่าจะมีแนวทางในการบริหารอย่างไรให้สอดคล้องกับความต้องการและเพียงพออันจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เศรษฐา ชาญพาณิชย์ (2549 : ง)

ได้ศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียน ประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ คือ การคำนวณต้นทุนกิจกรรม การบริหารสินทรัพย์ การวางแผนงบประมาณ การตรวจสอบ

ภายใน การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน และการบริหารงบประมาณทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 2) สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการวางแผนอัตรากำลัง การส่งเสริมการรักษาวินัยของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ การให้อำนาจผู้บริหารในการสรรหา บรรจุแต่งตั้งบุคลากรตามความจำเป็นในแต่ละสาขา การส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพครู การเสริมแรงการยกย่องชมเชยให้รางวัลครูที่มีผลงานดีเด่นอย่างต่อเนื่อง คงเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูผู้สอนได้มองเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาบุคลากรตามความจำเป็นในแต่ละสาขา การจัดกำลังคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chalearmrat Thiranukul (2001) ได้ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของผู้บริหาร บทบาทใหม่ในการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนคาทอลิกระดับประถมศึกษา 6 แห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ความเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงาน 5 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน กิจการนักเรียน การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการบริหารงานอาคารและอุปกรณ์การเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบด้วยว่า ในการพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียน ควรเริ่มต้นในส่วนของอาคารเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนก่อน และที่สำคัญยิ่งก็คือ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย และจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนดำเนินการกิจกรรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับบุคลากร และสมาชิกในชุมชนให้มากขึ้น จัดหาคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นผู้รับฟังและให้คำปรึกษา และเงินช่วยเหลือสำหรับครูจัดทำวัสดุและสื่อในการจัดการเรียนการสอน อุปกรณ์อำนวยความสะดวกให้เพียงพอเพียง รวมทั้งควรให้ความช่วยเหลือทางด้านการศึกษาแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงด้วย

2.4 ด้านบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดทำสำมะโนผู้เรียนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดงบประมาณสนับสนุนออกเยี่ยมบ้านนักเรียน การกำหนดรูปแบบการการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างครบวงจร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hanlon (1996 : 946) ได้ศึกษา กฎหมายปฏิรูปการศึกษา ปี ค.ศ.1989 ของรัฐโอไฮโอ ซึ่งกฎหมายระบุไว้ว่า ผู้ปกครองสามารถเลือกโรงเรียนให้ลูกได้ แต่ต้องอยู่ภายในเขตอำเภอนั้น ซึ่งในการวิจัย ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่า อำเภอได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานของตนเองได้มากน้อยเพียงใดหรือว่าการเลือกโรงเรียนเป็นแค่เรื่องแนวคิด หรือเป็นเพียงนามธรรมเท่านั้น นอกจากนี้ทางเลือกที่ผู้ปกครองเลือก ยังหมายถึงด้านปรัชญาการศึกษา วิธีการจัดการเรียนการสอนและความพยายามของโรงเรียนที่จะให้ได้รับการยอมรับจากชุมชนด้วย และการจัดระบบสำมะโนผู้เรียนให้เป็นปัจจุบัน การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ คงเป็นเพราะว่าการบริหารงานทั่วไป เป็นการบริหารโรงเรียนโดยมีขอบข่ายและภารกิจในการดำเนินงาน ธุรการ งานเลขานุการที่กว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนา ระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกในระบบ และตามอัธยาศัย การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัด การศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา การประสานราชการกับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะ จึงทำให้ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการบริหารงานทั่วไป มีความคิดเห็นดังกล่าว สอดคล้อง

กับงานวิจัยของ เดชมรงค์ รามันฎ (2550 : ง) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัย คือ 1) สภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด สมุทรสาคร ทั้งโดยรวมและทุกรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัญหาการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนประถม ศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาครทั้งโดยรวมและทุกรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารงาน ในทุกด้าน พบว่า แนวทางการพัฒนาอันดับแรก คือ ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานอย่างสม่ำเสมอ อันดับสองคือ วางแผนงานให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และต้นตอสามคือ ประสานแผนงานกับ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การจัดทำสำมะโนผู้เรียนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดงบประมาณสนับสนุน ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน การกำหนดรูปแบบการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างครบวงจร

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ไม่แตกต่างกัน คงเป็นเพราะ ว่าผู้บริหารและข้าราชการครูเป็นบุคลากรที่ทำงานร่วมกันในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเนียร สุกาญจนะ (2550 : ง) ได้ศึกษา สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและเปรียบเทียบสภาพ ปัญหา การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 จำแนก เพราะผู้บริหารและครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันบ่อยๆ เนื่องจาก เป็นโรงเรียนประจำ ผู้บริหาร และครูผู้สอนปฏิบัติงานร่วมกันและมีเวลาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในการทำงานและการ พักอาศัยอยู่ในโรงเรียนตลอด 24 ชั่วโมงจึงเป็นเหตุผลที่ไม่ทำให้เกิดความแตกต่าง ประสบการณ์ในการสอน และ สังกัดของครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 จำแนก ตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แตกต่างกัน คงเนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรับผิดชอบ มีการพัฒนาจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย นโยบายของโรงเรียน เพื่อจะได้ใช้เป็น แนวทางในการสอน การวางตัวบุคลากร และมอบหมายงานให้แก่บุคลากรปฏิบัติ แต่ครูผู้สอนมีหน้าที่สอนและ ดำเนินงานตามที่ผู้บริหารมอบหมาย ดังนั้น ตำแหน่ง จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลในการดำเนินงาน การแสดง ความคิดเห็น การตัดสินใจ การรับผิดชอบ ตลอดจนการควบคุมอารมณ์ เนื่องจาก สถานภาพดังกล่าว เป็นองค์ ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อระดับภาวะของจิตใจ ซึ่งจะส่งผลต่อระดับการปฏิบัติงานต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สำอาง รัตนเจริญ (2546 : ง) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานโรงเรียนศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งแตกต่างกันในโรงเรียนศึกษาพิเศษที่มี ความบกพร่องทางด้านสติปัญญาและประเภทที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหวเห็นว่ามีสภาพ ปัญหาการบริหารฝ่ายวิชาการในโรงเรียนศึกษาพิเศษประเภทที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เห็นว่ามีปัญหาการบริหาร งานฝ่ายวิชาการมากกว่าผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

เห็นว่ามีปัญหาการบริหารงานฝ่ายปกครองมากกว่าหัวหน้าฝ่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ไม่แตกต่างกัน คงเนื่องจากผู้บริหารและครูผู้สอนต่างก็เป็นบุคลากรที่ทำงานในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นเวลานาน ได้เห็นความเปลี่ยนแปลงในด้านการบริหารในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มาโดยตลอด ประสบการณ์ในการทำงาน ย่อมเป็นการแสดงถึงความชำนาญ ความเชี่ยวชาญที่ผ่านมา การจัดการศึกษาย่อมอาศัยความมีน้ำใจ ความอดทน และประสบการณ์ในสิ่งที่ทำ ล้วนมีอิทธิพลต่อการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงาน และครูผู้สอนมีความเสียสละ ทุ่มเทให้กับการเรียนการสอนและเอาใจใส่ต่อนักเรียน อีกทั้งมีเอกภาพในองค์กร ทำให้สามารถดำเนินการแบบมีส่วนร่วมจากฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ด้อยโอกาส ซึ่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนจะต้องมีความรับผิดชอบและเสียสละที่สูงมาก และมีภาระหน้าที่หนักในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ครูและบุคลากรมีความเป็นเอกภาพในองค์กรและเป็นการทำงานที่มุ่งเน้นไปที่ตัวนักเรียนเป็นหลัก ซึ่งผลการศึกษสามารถบอกให้รู้ถึงการทำหน้าที่ของคนที่ได้ชื่อว่าครูและที่สำคัญบอกถึงความเป็นครูที่ดี มีจรรยาบรรณ มีจิตและวิญญาณของความเป็นครู จึงส่งผลให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีร์ฟันธ์ กันยะลา (2553 : ง) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีความเห็นสภาพการบริหารงานโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารหอนอน ด้านงานสุขภาพอนามัยนักเรียน และด้านงานอาคารสถานที่มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป รายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ การเทียบโอนผลการจัดการศึกษา ควรมีการพัฒนา การเทียบโอนผลการจัดการศึกษาได้ตามความจำเป็นของแต่ละสถานศึกษา

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนควรประสานความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาศัยส่วนร่วมขององค์กรชุมชนในพื้นที่

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนควรสรรหา และคัดเลือก แต่งตั้ง โอน ย้าย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ตรงกับสาขาที่ต้องการเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ควรมีการจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจัดการสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ แต่ละภาค แล้วนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกัน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในแต่ละแห่ง

เอกสารอ้างอิง

- เชษฐา ชาัญพาณิชย์. ศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549.
- เดชนรงค์ รามันธุ์. สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.
- ธงชัย สันติวงษ์. หลักการบริหาร : คิดและทำอย่างผู้จัดการใหญ่, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เอเชียเพรส. 2528.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก, 2543.
- Agarwal, R. D. Organization and Management. New Delhi : Ta Ta Mcgraw-Hill, 1982.
- Cronbach. "Coefficient alpha and the internal structure of tests," Psychometrical. 16, (1951) : 297-334.
- Hanlon, Michal Patrick J. R. "Intradistrict Open Enrollment :An Analysis of the Views of Multiple Stakeholders on Mandatory Public School Choice in Ohio (School Reform)," Dissertation Abstracts International. 57, 3 (September 1996): 946.
- J.D. Dunn and Roland Kelldy. Management Essentials. New York : McGraw-Hill, 1973.
- Wasden, Claudia Coleman. "The Perceptions of Forum Participant Groups of the Effects of Administrative Transfers on UTAH Centennial Schools Programs," Dissertation Abstracts International. 57, 6 (September 1996): 2316.